

El cònsol Josep Maria Puig Salellas

Miquel Valls i Maseda
President de la Cambra de Comerç

En el decurs de la història de Catalunya, ha format part de la nostra cultura educativa aquella admonició severa de «t'has de guanyar la vida, res et serà donat».

En aquest acte tan encertat d'homenatge i record del nostre Josep Maria Puig Salellas, aquella prudent admonició en portava un altra d'implícita: allò guanyat amb feina i esforç no s'ha de malgastar ni malmetre, cal conservar-ho.

Doncs bé, el jurista Puig Salellas, que en el seu interessantíssim llibre sobre quatre dones de la seva família fa esment d'aquest fonament educatiu, que qualifica de «fet cultural configurat de generació en generació», diu que allò guanyat era, temps passat, el gran concepte, «la base de l'existència de la casa i el requisit ineludible per al seu progrés», el patrimoni, el resultat de l'esforç.

Permetin-me que, en aquesta suma de records que dediquem al notari Puig Salellas, parli de la relació que va tenir amb la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona.

En els anys noranta del segle passat i en els primers de l'actual, el nostre jurista i amic va col·laborar estretament amb la corporació que tinc l'honor de presidir. Les peticions que se li adreçaren tingueren sempre un fonament comú. Ell era un jurista savi, prudent i realista. Disposava d'una gran capacitat d'empatia, qualitat que, a més de distingir-lo com a notari de gran confiança, el feia ser apreciat com a conseller solvent, ben orientat, en els problemes i projectes que li eren presentats. A més, tenia una fina percepció d'uns quants fils culturals que donen sentit i tradició a la història d'un país.

Cada vegada que li vam demanar la seva col·laboració, el resultat va ser amb profit per a la Cambra, i en dues d'elles va deixar una petjada profunda, ben marcada.

En Puig Salellas, a mitjan anys noranta del segle passat, va rebre l'encàrrec —que acceptà sentint-se'n honorat—, de descriure el significat cultural, social, històric de les cambres de comerç en l'esdevenir econòmic del país.

El moment s'ho mereixia, ja que, després de més de cent anys d'existència, convenia aclarir la naturalesa de les cambres. I Josep Maria Puig Salellas va complir l'encàrrec que la Cambra de Barcelona li va confiar, inspirant-se justament

ment en el tarannà cultural descrit. Una organització que s'ha fet centenària i ha servit la finalitat per a la qual va ser creada és un patrimoni de servei i de representació que interessa conservar.

Ell defensava que un país es va fent i consolidant a poc a poc i que mai no estarà acabat del tot. El que ja s'ha construït només és, amb visió històrica, la base, els fonaments del que caldrà construir o refer més tard.

El resultat de l'encàrrec confiat va ser immillorable. La seva contribució personal va donar fruit, va aportar el convenciment que la vida ha de ser guanyada i justificada amb esforç. Així com la consecució d'un patrimoni no ha de ser pidolat o tingut per atzar, sinó que s'ha d'obtenir amb esforç i constància. I en un pla social i col·lectiu valorava com a patrimoni comú l'existència d'organitzacions, com ara les cambres.

Tancava el seu treball amb les paraules següents:

A fi d'obtenir el convenient equilibri a l'hora de prendre les grans decisions, són les mateixes institucions públiques que han d'abonar l'existència de sistemes organitzatius que facin la síntesi responsable dels interessos, amb una finalitat que convé a tothom; és a dir, el millor govern de la cosa pública. Perquè, en general, quan l'aparell administratiu ha assolit la important dimensió actual, és positiva per a aquest bon govern l'existència de les corresponents instàncies intermèdies.

Vet aquí, doncs, de quina manera valorava amb sentit de patrimoni públic les organitzacions configuradores d'un país.

En el seu treball, va coordinar altres aportacions qualificades i cal dir que de tot el conjunt se'n va derivar un determinant argumentari per a la redefinició de la naturalesa corporativa de les cambres de comerç.

Dins la Cambra, Josep Maria Puig Salellas va exercir una altra funció en el Consolat del Mar. El Ple de la corporació va nomenar al notari Puig Salellas com a cònsol, membre del Consell de Vint del Consolat de Mar. Sóc testimoni de com d'honorat i feliç es va sentir amb aquest nomenament. Ell, un gran amant de la història del dret i de les seves institucions. Membre d'un establiment que la Cambra i molts mercaders barcelonins sempre han considerat un òrgan viu continuador del Consolat de Mar medieval, que representava i conciliava els interessos mercantils, una funció que encara practica entre alguns estaments de l'activitat comercial, com ara el mercat de cereals, que congrega setmanalment els operadors, des de temps immemorials, al mateix edifici de la Llotja.

El nostre estimat notari va treballar activament con a cònsol en el si del Consell de Vint i va endegar estudis sobre models de contractes i procediments de conciliació i arbitratge de la màxima utilitat.

La seva mort va ser molt sentida per tothom. La Cambra de Comerç va perdre un gran conseller, i tota la societat, un gran home i un gran ciutadà.

Per la meua part, els vull dir que vaig ser molt afortunat de poder compartir amb ell la il·lusió de treballar per una institució com és la Cambra de Barcelona i ser mereixedor de la seva amistat.

Josep Maria Puig Salelles va ser un exemple de solidesa, coherència i professionalitat. Malauradament ja no està entre nosaltres, tot i així ens queda el seu llegat. Un sòlid conjunt d'idees, principis i consells que, per la mateixa raó que ell tant va preconitzar, hem de conservar responsablement com a patrimoni de país.